

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De tertio

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

vere terræ dormiunt, & requiescunt, manus sua miraculosa vivificabit, ut vivamus in conspectu ejus, Ose. 6. v. 2.

Recordamini igitur manus hujus præpotentis, vos mei; quando liberi, conjuges amici & cognati, morte temporali aliquantò maritius ex hac vitâ præcipiuntur. Non illi verè obierunt, sed requiescunt, manus Christi custodit ossa illorum, Psal. 34. v. 21. manus Christi quoque eosdem resuscitabit die extrema, & animam cum corpore ad eò arcè redunibit, ut indissolubiles victuri sint in æternum, 1. Theff. 4. v. 17.

Exultemus hinc ex animo, & optimi! Propter peccata omnibus nobis moriendum; Verùm mors non est interitus, sed qui morte nos avocet, aliquando quoque clamabit: Revertimini filii hominum, Psal. 90. v. 4. Mors enim per Christum aculeum suum amisit, 1. Cor. 15. v. 55. nec nos in sepulchro retinere valet, ut nec Balthæna Jonam, Jon. 2. v. 11. sed promover nos potius ad vitam immortalem, ut terrestre hoc habitaculum deponamus, 2. Cor. 5. v. 1. & in corporibus clarificatis prodeamus, splendentes ut splendor firmamenti, Dan. 12. v. 3. & tanquam Sol in Regno Patris, Matth. 13. v. 43.

De Tertio.

Restat *Cautela*, quæ tribus absolvitur Regulis, ut sunt

I. *Ad Christum tende.* Id docent nos Jairus & hæmorrhousa exemplo suo, qui rectè ad Christum properant, qui hæcenus multa signa in ægrotis fecerat, tanquam ad magistrum salvationum, ut appellatur, Esa. 63. v. 1.

Idem & nos faciamus,

Pagani tot Deos coluerunt, ut Plinius scribat: Major cælitum populus, quàm hominum: idè multi fuerunt, qui singulis diebus alium Deum invocarent, ut si unus fortè non juvaret, alter succurreret. Verùm ut Dii vani erant, sic & auxilium erat vanum, quod cæci illi homines se apud illos inventurum putarunt, sicut Hecuba apud Euripidem eos ignavos opitulatores vocare non dubitavit. In Scripturâ ex contentu vocantur Gelulim stercorea, 1. Reg. 15. v. 12. Elilim vani, Levit. 10. v. 4. Tzirim, errores, qui conscientias tranquillare non possint, Esa. 45. v. 16.

In Papatu sancti demortui invocantur, quorum quatuordecim constituerunt, ad quos tanquam ad sacram anchoram confugiunt, neglecto Deo, qui tamen operatur salutem in medio terræ, Psal. 74. v. 12.

Multi ad sagas & ineantatrices confugiunt, & ab ipsis benedictionem, omnibus herbis & medicamentis salubriorem expectant, Sir. 38. v. 4.

Alii iniquo animo ferunt crucem, maxime si diutius illa duret, cum Turno dicentes:

- - - Vos ò mihi manes
Este boni, quoniam Superis aversa
voluntas.

Hoc meritò improbandum, adeoque fugiendum est. Potius veri Christiani ad eum se recipiant, præ cuius multitudine fortitudinis & roboris, virtutisque ejus, neque unum deficit, Esa. 40. v. 26. qui & ad eò benevolus est, ut nullum ad se venientem ejiciat foràs, Joh. 6. v. 37.

Nul-

Nullis hinc Jairus & hæmorrhousa utuntur mediatoribus, qui pro se intercedant, sed rectâ ad Christum pergunt, qui unicus est Mediator Dei & hominum, 1. Tim. 2. v. 5. in cujus nomine omnia, quæcunque petierimus, impetrabimus, Joh. 16. v. 23. etsi enim justus judex est, Psal. 7. v. 12. ita tamen justitiâ suam, cum misericordiâ temperavit, ut altera manu vulneret & percutiat, altera medeatur & sanet, Job. 5. v. 17.

Similiter Filius Dei in Scripturis nobis proponitur primò, tanquam Leo de tribu Judâ Apoc. 5. v. 5. deindè tanquam agnus mansuetus, Esa. 53. v. 7. Joh. 1. v. 29.

Quid dicam de Deo Spiritu sancto, qui in Festo Pentecostes super Apostolos effusus in flamma ignis, Act. 2. v. 3. Antea verò in Jordane, ubi Christus baptismum susceperat, in forma columbæ se manifestaverat? Matth. 3. v. 16.

Hoc animum nobis addat, ut in ærumnis constituti rectâ ad illum properemus, qui percussit nos? non dubitantes, quin exauditurus nos sit, si hora adventarit. Quia non repellat in sempiternum Dominus, Thren. 3. v. 33. Job. 5. v. 19.

Qui verò ad alios conferent se, multiplicabunt molestos labores suos, Psal. 16. v. 4. nec modò non accipient, Jac. 4. v. 3. sed & magis magisque in exitium demergentur, donec tandem ruant in lacum, ardentem sulphure & igne, quæ mors est secunda, Apoc. 21. v. 8.

II. *Media adhibe.* De hæmorrhousa enim memoratur, quod fluxu sanguinis laboraverit annis duodecim, & in Medicos omnem suam substantiam erogaverit, ut Lucas recenset, c. 8. v. 44. Sive ut Marcus scribit: Fuerat multa perpeffa, à compluribus Medicis, & erogaverat omnia sua, nec

quicquam profecerat, sed magis deterius habebat: donec Christum accessit, & tetigit vestimentum ejus, tum audivit vocem lætabilem: Confide filia; fides tua te salvam fecit, & salva facta est ex illa hora.

Quod media illa ordinaria adhibuerit, in eo non aberravit. Melior enim est bona valetudo omni auro: & corpus validum, quàm census immensus, Sir. 30. v. 15. tum & Medicum & Medicinam Dominus creavit, & vult, ut honoretur propter necessitatem, Sir. 38. v. 1.

Nos si fortè morbis à Deo corripimur, ad exemplum hujus mulieris adhibeamus

I. *Media spiritualia:* Ut fimbriam vestimenti Christi tangamus, non modò verbum ejus devotè audientes, sed & sacra Cœna ad fidei confirmationem fruentes. Hæc enim tunica ejus est, qua se operuit. Tangamus & nos, verba sunt Chrylostomi, fimbriâ vestimenti ejus, imò verò totum. Nam si volumus, non solùm vestis, sed corpus ipsius nobis propositum est, non ut tangamus solummodò, sed ut comedamus, & saturemur. Non hic opus est, ut Romam proficiscamur, & tunicâ Christi ibi quæramus. Minimè. Propè est verbum, hoc est verbum fidei, quod prædicamus, Rom. 10. v. 8.

Corporalis Christi tunica nò amplius est in rerum naturâ, super quâ sortem miserunt milites, Joh. 19. v. 24. & licet superesset, nihil tamen illa conferret, virtus enim illa, qua mulier salvata est, non à tunica, sed à Christo ipso exiit, ut Evangelista dilucidè memorat. Quod quidem fides ejus effecit. Iccirò & reliqui, qui in stipatione hanc Christum tetigerunt, hujus virtutis non compotes evaserunt, sicut hodiè tenus quoque multum templum frequentât, sed pauci, quia

sine fide sunt, emendantur. Tangit Christus, fides paucorum, premit eum turba multorum, ait Augustinus.

Videamus igitur ne ex curiositate vel hypocrisis templum frequentemus, sed cor credens afferamus, quod fructus Christiano homine dignos producit, μήποτε παρρησιάζομεν, ne fortè præterfluamus, Hebr. 3. v. 1.

Quodsi Christum à fronte accedere non possumus, ut Jairus & alii, qui firmâ fide præditi sunt, à tergo eum accedamus cum muliercula hâc, nam posteriora mea videbis, ait Dominus, Exod. 23. v. 23. Per fidem ambulamus, non per speciem, 2. Cor. 5. v. 7.

Quodsi non omnia retinere possumus ex concionibus, ut Christum in medio apprehendamus, sicut Jacobus cum eo luctans, Gen. 32. v. 26. fimbriam ejus modò attingamus, h. e. dictum unum vel alterum memoremus, interea Dominus, si mens nobis sana fuerit, cum simplicitate nostrâ contentus erit, eamque majoris faciet, quàm scientiam illorum, qui in eâ magnoperè sibi placent, & voluntatem ejus non faciunt, Eph. 3. v. 19.

2. *Medicamenta corporalia.* Licet enim homo determinatos dies habeat, juxta terminum sibi à Deo constitutum, Job. 14. v. 5. nemo tamen novit diem mortis suæ, Gen. 27. v. 3.

Sicut igitur magna stoliditas foret, si quis panem haberet, & noller illo vesci, ratus, quod Deus & absque pane se conservare posset, ut Moisen in monte Sinai, Exod. 34. v. 28. Ita æque stultum esset, medicinam paratam non adhibere, si eâ instructus sis. Non enim tentabis Deum

XXX. Binking in itinerar. N. T. p. 16. addit, hanc historiam in leg. ap. Sopomeni et tubi-
Nicophoti; addit in loca, no. facta ea hoc
Casarea Philippi; addit porro hanc circumstantiam
quod hæc ha. illa nullam habebit virtutem, quia ad eam albiditine & succreverit, ut fimbria
Nativa & bingeret; addit demum, hanc Nativam stetit ultra 300. annos, pp. 499. ad tempus
Julian; Apollonia, & illam de jure & illis loca, Nam ipsa Nativam erigi curavit, & a. igne calcata

tuum, Deut. 6. v. 16. Qui amat periculum, peribit in eo, Sir. 3. v. 27.

Sed & hoc notandum, ne terrenis mediis nimium intentus sis, & confidas: sed initium à pœnitentia facias, ut Siracides optimè consulit, Sir. 38. v. 9.

Tandem non Medico modò merces persolvenda, & impensa restituendæ sunt, Exod. 21. v. 19. sed & ante omnia Deo gratiæ agendæ, qui medicinæ benedixit, & hoc modò morbum profligavit, Sir. 33. v. 7.

De hæmorrhousa scribit Eusebius, quod in memoriam miraculosæ hujus sanationis duas columnas erigi curaverit: Altera repræsentavit imaginem Christi, altera mulierculam, genibus ad pedes Christi devolutam, utraque æte fusa fuit. Sed & miraculo insignis fuit lapis, in quo Christi simulacrum stetit. Anniversariè enim ex eo herba aliàs non visa enata est, quæ si fimbriam vestimenti Christi tetigit, ad varia morborum genera profliganda utiliter adhiberi potuit. † † †

Sic neque nos gratiarum actionis obliviscamur, sed quæcunque vovimus, reddamus salutem Domini, Jon. 2. v. 10. maximè vita piâ, Deoque placenti. In hoc clarificatus est Pater meus, ut fructum plurimum adferatis, ait Servator, Joh. 15. v. 8.

III. *Tubicines expelle.* Hoc Christum fuisse legimus, in prælecta Pericope. Quæ horum tubicinum ratio fuerit, de eo nihil in Scripturâ exstat, siquidem tempore Patriarcharum hic mos non viguit. Probabile est, quod à gentilium abusibus mutatum, tempore Macabæorum per summos Pontifices introductum fuerit, 2. Macc. 4. v. 11. seqq. Illi enim ejusmodi

tubicines h
lagubribus
tenebantur

trices suas
mentio fit.

Verum
cines ferent

& expellit il

Diabolu

ali, qui lo

non record

coacupisce

in diem viv

fadus cum

pectum, E

Hic &

expellamur

memoran

non pecca

Non fu

er alecte

nostram

thulalem

tilimus,

hemofilli

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

tubicines habebant qui carminibus suis lugubribus presentes ad luctum incitare renebantur: habebant quoque lamentatrices suas, hæc fini ordinatas, quarum mentio fit, Jer. 9. v. 17.

Verùm Christus hos mortuorum tubicines ferre non potest, ideò dicit: Secedite, & expellit illos ex ædibus.

Diabolus adhuc hodiè tubicines suos alit, qui sonitu suo multos infatuant, ut non recordentur mortalitatem suam, ut concupiscentiis terrenis se dedant, atque in diem vivant, non secus ac si percusserint fœdus cum morte, & cum inferno fecerint pactum, Esa. 28. v. 15.

Hic & nos mortuorum hos tubicines expellamus, ne seducamur ab ipsis, semper memorantes novissima, & in æternum non peccabimus, Sir. 7. v. 40.

Non fugit nos, omnes nos mortalitati consecratos esse: Abel primus fuit, reliqui mortalium omnes ipsum secuti sunt, Methusalem annis gravissimus, Samson fortissimus, Salomo sapientissimus, Absolon formosissimus, Afahel velocissimus, Chri-

stus sanctissimus ipse non potuit à morte immunis esse: exceptis Enocho & Eliâ, qui veluti Candidati æternitatis vivi in cœlum abrepti sunt, & societatem habent cum Patre & Filio, 1. Joh. 1. v. 3. De cæteris omnibus dicitur: Terram geris, terram teris, & in terram reverteris, Gen. 3. v. 19. Despiciamus proindè mortuorum tubicines, quando Epicureorum cantilenam canunt: Venite, & fruamur bonis, quæ sunt, Sap. 2. v. 6. finis enim infelicissimus sequitur: Transiit enim mundus & concupiscentia ejus, 1. Joh. 2. v. 17.

Præparemus nos potius ad mortem singulis horis & momentis, sic non est quod mortem exhorrescamus, sed potius cum Simeone lætabundi dicere poterimus: Nunc dimittis servum tuum in pace, Luc. 2. v. 29.

Claudimus cum Ecclesia:
Amen Deus sanctissime,
Fac oppetamus nos pie,
Fac Regna singuli tua
Cœlestia,
Colamus hinc in secula.

DOMINICA XXV. POST TRINIT.

Evangelium Matth. 24. v. 15 -- 28.

EXORDIUM.

CUm Noa, Præco illè justitiæ, vineam plantasset, & vino temulentus in tentorio suo nudus jaceret, illusus est à filio minimo natu Cham, cui propterea maledixit, inquietus: Maledictus puer Canaan: servus

servorum erit fratribus suis, Genes. 9. v. 20. 26.

Deus est, Vos mei! qui vineam fecit in cornu filio olei, quam sepovit, lapidibus construxit, consevitque vitibus nobilissimis & præstantissimis. Esa. 5. v. 1. 2. quâ
lss 3 intel-